

6 PROPOSTES DE TRANSPARÈNCIA DEMOCRÀTICA I PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN EL PLE

Un dels principis bàsics de l'acció política, des del punt de vista de la Candidatura d'Unitat Popular, passa per garantir una participació ciutadana permanent en el dia a dia de l'Ajuntament de Lleida, a més de disposar de reglaments i cartes de drets que no semblen haver assolit un nivell de participació ciutadana efectiva més enllà de dipositar una butlleta en una urna cada 4 anys i, encara això, amb un clar retrocés vist el context de desafecció política imperant.

Precisament per contribuir a frenar aquest fenomen, l'Ajuntament ha de ser el primer en donar exemple i aplicar, sobre el seu propi funcionament intern, una sèrie de mesures de transparència democràtica en la gestió pública i d'obertura en la presa de decisions que s'acorden en els diferents plens de la Paeria, amb la possibilitat de participar-hi les diferents entitats, organitzacions i, en general, societat civil de Lleida en aquest òrgan de decisió de l'Ajuntament.

Actualment, en el Ple del nostre ajuntament l'aplicació del Reglament de Participació és escassa i es deixa, en bona part, a criteri del Paer en Cap la possibilitat d'inclusió de propostes i/o intervencions per part de les entitats, que d'aquesta manera no arriben a entrar al Ple sense necessitat d'altres consideracions (*vid.* article 34 c) i e) del Reglament). A més a més, es veta totalment l'entrada d'aportacions per part de les organitzacions polítiques sense representació en el Ple, a qui òbviament no pretenem donar els mateixos drets que als grups municipals, sinó ben al contrari, articular mecanismes de col·laboració amb aquests deixant de banda l'electoralisme i centrant-se en el bé comú de servir a la ciutat.

Entenem, doncs, que cal habilitar mecanismes per a, d'una banda, facilitar la màxima comunicació i informació pública dels debats duts a terme i previstos en els plens municipals, i de l'altra, facilitar la participació en la vida política de la nostra ciutat a totes aquelles persones, entitats i organitzacions que ho desitgin i a les que ara s'obstaculitza l'accés al Ple.

És per això que hem estructurat 6 mesures concretes de transparència i informació, les unes prèvies al Ple, les altres mesures en el si de l'ordre del dia i durant aquest i les darreres al finalitzar el Ple: tres moments en que, si hi ha voluntat política, es pot capgirar l'actual situació d'un Ple clos i a esquenes de la ciutadania, per a obrir-lo a la participació i col·laboració que suposarien les aportacions dels lleidatans i lleidatanes.

Moltes d'aquestes mesures actualment es duen ja a la pràctica en diferents Ajuntaments del Principat amb èxit, sovint a petició de la CUP, i que poden esdevenir referent i model de bones pràctiques de participació ciutadana. Entenem que davant de les actuals quotes de desafecció política, la situació econòmica i política vigent, i la tensió mateixa que sovint genera el desconeixement sobre àmbits polítics concrets de la ciutat i que ens afecten directament; són motius sobrers per incentivar mesures d'acostament de la política institucional a la ciutadania. Mesures que, en definitiva, fomenten el compromís ciutadà amb la ciutat i el compromís del Ple Municipal amb la transparència democràtica, com les següents:

A.- MESURES DE TRANSPARÈNCIA DEMOCRÀTICA I PARTICIPACIÓ CIUTADANA PRÈVIES AL PLE

1) Publicació íntegra de l'ordre del dia del Ple i els seus documents en la web municipal una setmana abans: Entenem que cal fer públic, mitjançant els mitjans de comunicació i informació dels que disposa l'ens municipal, de l'ordre del dia del Ple adjuntant-hi la informació associada per al seu debat, amb antelació mínima d'una setmana a la celebració del Ple. Això també implica fer-ho en el cas de l'aprovació anual dels pressupostos, amb el detall de les partides, la informació dels quals no arriba a la ciutadania fins que no han estat aprovats per la Paeria, contrariant l'esperit de l'article 35 del Reglament.

2) Possibilitat de presentació de mocions i propostes als punts de l'ordre del dia per part d'entitats, organitzacions o ciutadans/es de Lleida tres dies hàbils abans del Ple: L'actual regulació ha suposat que, a dia d'avui, no s'hagi entrat a la Paeria cap proposta que no hagi estat recollida per algun partit polític amb representació al Ple i, per tant, amb un evident interès partidista. Per a que no depengui d'això sinó d'un protocol d'accés en base a uns requisits objectius i on moderar el nombre de propostes per Ple a fi de garantir el seu normal funcionament, proposem la introducció en el Reglament de Participació d'un article (34 bis) que reguli la introducció de propostes escrites en els termes que l'actual article 34 preveu per a les intervencions d'entitats, però ampliant la possibilitat no sols d'intervenir sinó de presentació de mocions, per part de tot tipus d'entitats i organitzacions, així com ciutadans/es a títol individual amb interessos afectats per una matèria, i derogant el dret de vet per part d'alcaldia (restant només excloses les peticions que no compleixen els requisits mínims de l'apartat b) en quant a tenir interès en l'assumpte i demanar-ho en temps i forma). A més, actualment la Paeria no contesta mai les propostes que són registrades, ni tan sols per dir que no se'ls donarà curs, malgrat l'obligació de resoldre i els compromisos de l'article 12 i següents del Reglament.

B.- MESURES DE TRANSPARÈNCIA DEMOCRÀTICA I PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN EL DESENVOLUPAMENT DEL PLE

3) Celebració del Ple en un altre horari més compatible amb la vida laboral i familiar: Defensar que tothom té dret a assistir com a públic en el Ple municipal, implica no sols proclamar-ho sinó també fer-ho possible, i això passa per dur-lo a terme en uns horaris que facilitin al màxim la possibilitat de compaginar obligacions personals i laborals amb drets d'accés i participació política col·lectiva. És sabut que a partir de les 18 o 19h és quan la major part de les persones tenen opció d'assistir a activitats d'aquest tipus.

4) Emissió del Ple a través dels mitjans de comunicació de què disposa l'Ajuntament: Cal que

l'Ajuntament estableixi els mecanismes, convenis i/o acords corresponents per tal que, qui no pugui assistir al Ple, però desitgi conèixer directament quin és o ha estat el seu desenvolupament, ho pugui fer a través d'altres mitjans com la ràdio, la televisió o Internet. Aquesta proposta no necessàriament implica un cost addicional, ja que es disposa de les noves tecnologies i els circuits de càmeres, i esdevindria una gran mesura d'acostament del Ple municipal a la ciutadania. Avui en dia el vídeo streaming permetria a tots els lleidatans/es seguir en directe per internet tots els Plens.

5) Donar veu a la ciutadania i les entitats de Lleida: Cal que l'ajuntament promogui i garanteixi de manera efectiva aquesta participació, amb la modificació de l'actual article 34 del Reglament de Participació -apartats c) i e)- per ampliar-ne la participació a entitats i ciutadans/es a títol individual amb interessos afectats per una matèria, tot derogant el dret de vet per part d'alcaldia, restant només excloses les peticions que no compleixen els requisits mínims de l'apartat b) en quant a tenir interès en l'assumpte i demanar-ho en temps i forma, i no pas per l'opinió subjectiva de l'alcalde.

C.- ALTRES MESURES DE TRANSPARÈNCIA DEMOCRÀTICA I PARTICIPACIÓ CIUTADANA. LES AUDIÈNCIES PÚBLIQUES.

6) Posar en marxa el mecanisme d'Audiència Pública i convocar la de les Basses: Malgrat que es trobi regulat en el Reglament de Participació (articles 21 a 24), el nostre Ajuntament incompleix el seu propi reglament i no ha posat mai en marxa cap petició d'audiència pública de les que consten registrades a la Paeria. Aquest greu incompliment suposa, a més d'una flagrant il·legalitat, deixar en paper mullat el compromís de la Paeria amb la participació ciutadana. Demanem que es convoqui l'audiència pública (la 1a demanada, fa més d'un any, per més de 200 lleidatans i lleidatanes) per debatre sobre el futur del Parc de Les Basses.

Lleida, 7 de febrer de 2012.

Articles citats del Reglament de Participació (en vigor)

Article 12

Tots els ciutadans i ciutadanes tenen dret a presentar davant l'Ajuntament propostes d'actuació en relació amb les competències municipals, els serveis que l'Administració local presta a la ciutat, o sobre qüestions que puguin ser d'interès municipal. Es poden presentar les propostes individualment o col·lectivament a través del Registre Municipal. També es poden formular per via telemàtica a la regidoria o bé al departament corresponent. Les persones peticionàries hauran d'acreditar la seva identificació i el lloc de notificació de la resposta administrativa. Aquest dret queda subjecte a allò que la Llei en determina.

Article 13

L'alcalde/essa, el regidor/a o la persona en qui els responsables polítics deleguin, hauran d'estudiar les propostes ciutadanes i informar les persones proposants sobre el procediment que seguirà l'estudi i l'execució, si escau. Aquesta deguda informació no s'ha de retardar més de seixanta dies hàbils comptats a partir de la data documentada de la recepció. Si s'accepta dur a terme la petició o proposta, hom haurà d'habilitar la partida pressupostària corresponent per fer-la. No es poden admetre les peticions l'objecte de les quals sigui aliè a les competències municipals, ni aquelles que siguin objecte de procediment parlamentari, judicial o administratiu. La resposta adoptada per l'Ajuntament esgota la via administrativa.

Article 21

L'Ajuntament de Lleida garanteix als ciutadans i ciutadanes el dret d'audiència pública, que consisteix a fer sessions específiques obertes a totes les persones que hi vulguin assistir per ser informades i escoltades sobre els diversos temes d'àmbit i de competència municipals.

Article 22

L'alcalde o alcaldessa pot convocar els ciutadans i les ciutadanes a les audiències públiques, i pot fer-ho a iniciativa pròpia o bé per donar resposta a entitats ciutadanes o als consells municipals de participació. També poden sol·licitar audiència pública els ciutadans i ciutadanes de Lleida, majors d'edat, si la petició és avalada per un mínim de 200 signatures acreditades.

Article 23

De forma preceptiva, l'alcalde o alcaldessa ha de convocar els sol·licitants acreditats de l'audiència pública per tenir la corresponent sessió. Aquesta sessió s'ha de fer efectiva en un termini màxim de seixanta dies hàbils comptats des de la data registrada de la sol·licitud, i ha de dur explícit un ordre del dia que necessàriament ha de preveure el punt o punts d'interès de les persones sol·licitants.

Article 34:

Les entitats- sempre que estiguin inscrites en el Registre Municipal d'Entitats- tenen dret a intervenir en el Ple davant la corporació. Aquest dret es regula segons les consideracions següents:

- a. Les entitats que siguin part interessada en un dels temes que s'han de tractar, poden sol·licitar la intervenció en aquest punt de l'ordre del dia del Ple.
- b. La intervenció s'haurà de sol·licitar per escrit al Registre General. Aquesta sol·licitud, motivada, s'haurà de presentar amb un mínim de tres dies hàbils abans de la celebració del Ple i ha d'acreditar l'interès o afectació amb relació al punt de l'ordre del dia en el qual es vulgui intervenir.
- c. L'alcalde o alcaldessa pot denegar la intervenció, si el tema que s'ha de tractar no figura a l'ordre del dia o si ja s'ha presentat en una altra sessió, en un període anterior de 3 a 6 mesos o si estima que la intervenció no pot aportar majors informacions per a la decisió del Plenari.
- d. La intervenció de la persona que l'entitat designi com a portaveu ha de tenir lloc abans del debat del punt de l'ordre del dia corresponent i no pot durar més de deu minuts. Els grups del Ple poden demanar especificacions o aclariments a la persona portaveu. Un cop s'hagi acabat aquesta fase, ha de començar el torn d'intervenció dels grups municipals.
- e. Quan una sol·licitud d'intervenció hagi estat rebutjada, no se'n podrà presentar una altra sobre el mateix tema en el termini d'un any, llevat que es complementi amb noves dades rellevants
- f. En les sessions extraordinàries del Ple o en les urgents, no hi haurà intervencions de la ciutadania.
- g. Les organitzacions polítiques constituïdes legalment no gaudiran d'aquest dret, donat que la seva participació s'articula mitjançant la concurrència en els processos electorals.

Capítol 7

Del dret d'opinió i proposta sobre el pressupost municipal

Article 35

L'Ajuntament de Lleida ha de facilitar processos de formació i d'informació per al coneixement d'experiències municipals diverses en matèria de consulta i opinió sobre les prioritats i destinacions pressupostàries anuals, amb la finalitat que la ciutadania que hi tingui interès pugui emetre judici sobre aquests aspectes de la distribució de la hisenda municipal.